

ANKARADA ULUSLARARASI "FERNAND DE VISSCHER" ANTİK ÇAĞ HUKUKLARI DERNEĞİNİN XXXII'NCİ KONGRESİ

Prof. Dr. Kudret AYITER

Uluslararası "Fernand de Visscher" Antik çağ hukukları derneğinin XXXII nci Kongresi 11-14 Eylül 1978 tarihleri arasında Ankarada, Ankara Hukuk Fakültesinde yapıldı. Genellikle SIDA kısa adı ile tanınan "Société Internationale "Fernand de Visscher" pour L'Histoire des Droit de L'Antiquité", 1945 yılında Belçikada, Bruxelles 'de kurulmuştu. Kurucusu, o zaman Bruxelles'de Roma Hukuku Profesörü olan Prof. Dr. Fernand de Visscher idi. İkinci cihan harbinin henüz bittiği günlerde, kimsenin daha ilim dernekleri ve kongrelerle uğraşmadığı bir devirde, Prof. De Visscher, harbin açtığı yaraların, ilmi çalışma ve beraberlik ile kapanabileceğini görenlerden biri olmuş ve yıllarca karşı karşıya çarpışmış olanların, ilmi toplantılarda bir araya getirme yolu ile yeniden kardeş ve dost olabileceklerine inanmıştı.

De Visscher, Roma Hukukçusu idi. Kurmayı tasarladığı derneği daha geniş tutmuş ve Antik çağ hukuklarının tümünü içine almak istemiştir. Vakıa, kurulduğundan bu yana derneğin ağırlık noktası her zaman Roma Hukukunda kalmıştır. Ancak eski Mısır Hukuku, Çivi yazısı hukuku, Klasik Yunan Hukuku, Antik Çağ Akdeniz Hukuku tebliğleri bütün kongrelerde yer almıştır.

Fernand De Visscher 1885 yılında Gand şehrinde doğmuştu. Hukuk tahsilini, ve Hukuk Doktorasını da Gant Üniversitesi Hukuk Fakültesinde yaptıktan sonra 1919 yılında aynı Hukuk Fakültesinde Roma Hukuku Profesörü olmuş ve 1932 yılına kadar, bu yeri muhafaza etmiştir. Bu arada Oxford, Leiden, Paris ve Berlin'de zaman zaman çalışmış ve Roma Hukuku alanında çok değerli araştırmalar yapmıştır. 1933 yılından itibaren onu Bruxelles Hukuk Fakültesinde Roma Hukuku Profesörü olarak görüyoruz. 1945 yılında SIDA Derneğini kurduktan sonra bir müddet için 1946 dan 1949'a kadar Roma'da Belçika Kraliyet akademisinin Başkanlığını üzerine almış, 1950 yılında tekrar Bruxelles Hukuk Fakültesine dönmüş ve emekli - emeritus- olduğu 1955 yılına kadar Roma Hukuku eğitimini sürdürmüştür. Alt-

mışınıcı yaşından sonra ciddi olarak Arkeoloji ile uğraşan Prof. De Visscher, 1949 dan itibaren, öldüğü 1964 yılına kadar İtalyada Abruzzi bölgesinde bulunan Alba Fuceus, isimli Roma şehrinin kazılarını idare etmiş ve bu alanda da çok başarılı olmuştur.

Fernand de Visscher, 1964 yılında öldüğü zaman çeşitli ülkelerde 4 akademinin üyesi, gene çeşitli ülkelerde 7 Hukuk Fakültesinin Honoris Causa Doktoru ve sayısız ilim derneğinin üyesi ve başkanı bulunuyordu. Kendisini 1953-1955 yılları arasında Roma'da şahsen tanımıştım. İnce orta boylu, beyaz saçlı, daima mütebessim ince yüzüzlü, çok mütevazi ve nazik bir kişi idi. O zaman da yaşına göre çok dinç idi.

SIDA nın ilk kongreleri, kongreden ziyade ufak seminerler şeklinde olmuştur. 1945 senesinde ilk defa Bruxelles'de toplanılmıştı. Toplantıya on beş Roma Hukukçusu katılmıştı. Toplantının belli bir konusu yoktu. Herkes çeşitli konular hakkında konuşmuş ve tartışılmıştır. Toplantıların her yıl tekrarı prensip olarak kabul edilmiştir. SIDA nın 2 nci den 6 ncı yılına kadar tüm toplantılar, kaideten Eylül ayında ve Bruxelles'de yapılmış, ilk toplantıdaki gibi çeşitli konular üzerinde tartışılmıştır. Katılanların sayısı zamanla artmıştır. 1951 yuındaki SIDA toplantısına 34 Roma Hukukçusu ve Hukuk tarihçisi katıldığını biliyoruz.

Bruxelles dışında ilk SIDA Kongresi 24-27 Eylül 1952 yılında İtalyada Firenze ve Siena şehirlerinde yapıldı. Kongrenin masrafını Firenze ve Siena Üniversiteleri Hukuk Fakülteleri bölüştükleri için Kongre iki gün Firenze'de iki gün Siena'da toplandı. Bu Kongrede ilk defa bir de ana konu tespit edilmişti. Konu "La vente dans les divers droits antiques" idi. Ancak o zamandan beri değişmeden uygulanmış olan bir kaide gereğince, ana konu dışında bildiriler de kabul edilmiştir.

Bu tarihten sonra yapılan tüm SIDA Kongrelerinde bir ana konu saptanmıştır.

SIDA Kongrelerinin 1953 den itibaren sayıları, yılları, yapıldıkları şehirler ve ana konuları şu şekildedir:

VIII°	1953	Barcelona	"Les actes de dernière volonté dans les divers droits de l'Antiquité".
IX°	1954	Nancy	25 / 28 septembre "Les fondations dans les divers droits de l'Antiquité".
X°	1955	Bruxelles	25 / 30 septembre "Les fondazioni".
XI°	1956	Leyden-Amsterdam	23 / 28 septembre "Les codifications chez les peuples antiques".

XII°	1957	Oxford	15 / 19 septembre "Les institutions constitutives du regime de la propriété dans l'Antiquite".
XIII°	1958	Trieste	10 / 15 septembre "Le regime de la propriété" (suite)
XIV°	1959	Freiburg in Breisgauve Bale	13 / 18 septembre "Les sources du droit du droit dans le monde antique".
XV°	1960	Dijon	25 / 29 septembre "La réception".
XVI°	1961	Split	"L'influence du temps sur les relations juridiques selon les différents droits de l'Antiquité".
XVII°	1962	Torino	10 / 15 septembre "Le régime des suretés personnelles dans les divers droits de l'Antiquité".
XVIII°	1963	Bruxelles	"L'enseignement du droit romain et la place qu'il droit occuper dans les disciplines juridiques".
XIX°	1964	Glasgow-Aberdeen	27 septembre / 2 octobre "L'étude de la loi dans les différents droits de l'Antiquité".
XX°	1965	Paris	16 / 19 septembre "Le droit successoral dans les droits de l'Antiquité".
XXI°	1966	Salamanca	28 septembre / I° octobre "L'adoption".
XXII°	1967	Perugia	II / 14 septembre "La magistrature dans l'organisation constitutionnelle du monde antique".
XXIII°	1968	Fribourg (Suisse)	17 / 20 septembre "Le droit commercial dans le monde antique".
XXIV°	1969	Ansterdam	16 / 19 septembre "L'interprétation des lois et des actes juridiques dans le monde antique".
XXV°	1970	Wien	23 / 26 Septembre "La développement des droits antiques sous l'influence des ordres juridiques étrangers".
XXVI°	1971	Bordeaux	15 / 18 Septembre. "Droit et cadres socio-économiques dans le monde antique".
XXVII°	1972	Dublin	13 / 16 Septembre. "Sujets et citoyens dans le monde antique"
XXVIII	1973	Athenes	12 / 15 Septembre. "La procedure civile dans les droit de l'antiquité".
XXIX°	1974	Köln	10 / 13 Septembre "Des Relations internationales entre les etats antiques"
XXX°	1975	Oviedo	24 / 27 Septembre "Le droit matrimonial dans le monde Antique."
XXXI°	1976	Trieste	21 / 25 Septembre. "Les droit reelles sur la chose d'autrui dans le monde ancien"

Konular her zaman bütün antik hukuklar için tesbit edildiği halde bildiriler genellikle Roma Hukuku alanında olmuştur. Yapılan ortalama bir hesapla Roma Hukuku bildirileri her kongredeki bildirilerin % 85 ini teşkil etmiştir.

Kongrelerin ana konuları gözden geçirildiği vakit, çeşitli hukuk alan ve problemlerinde derinliğine bir çalışmanın yapılmasına olanak sağlanmış olduğu ve bu bakımdan SIDA Kongrelerinin, her yıl tekrarlanan derin ve geniş kapsamlı bir ilim semineri mahiyetinde olduğu görülür. SIDA derneğinin olanakları bulunmadığı için Kongre bildirilerinin ve tartışmalarının toplu ciltler içinde basılması mümkün olamamıştır. Ancak bildirilerin hemen hemen tümü çeşitli Roma Hukuku ve Hukuk tarihi dergilerinde ve armağanlarında basıldığı için ilmi çalışmalar değerlendirilmiştir. Böylece SIDA Kongreleri eski çağ hukukunun araştırılmasına çok büyük ve ciddi bir katkıda bulunmuştur.

1976 yılında Trieste Kongresinde, bundan sonraki XXXII nci SIDA kongresinin Verona'da ve XXXIII ncü Kongrenin Ankarada yapılması kararlaştırılmıştı. Türkiyede bir SIDA Kongresinin yapılması, pek çok dernek üyesi tarafından yıllardan beri önerilmekte idi. İstanbul Hukuk Fakültesinin böyle bir Kongreyi üstlenememesi sebebiyle Ankara Hukuk Fakültesi Roma Hukuku Kürsüsü 1978 yılında Kongreyi Ankarada yapabileceğini Trieste Kongresinde bildirdi. Verona'da 1977 yılında yapılması gereken Kongre, Bologna ve Padua Üniversitelerinin Kongre organizasyonunda anlaşamamaları sebebiyle yapılamayınca 1978 yılı SIDA Ankara Kongresi XXXII nci Kongre oldu.

SIDA Kongreleri Derneğın yönetimi bakımından da özel bir önem taşır. Derneğın yönetim kurulu son üç kongreyi tertip eden Kürsü başkanlarından oluşur. Kongreyi o yıl yapmakta olan şehirdeki Kürsü başkanı Derneğın başkanıdır. Yeni Kongrenin yapıldığı yerin katileşmesinden itibaren Dernek başkanlığını bu Profesör üzerine alır. Bir misal vermek gerekirse. Ankaradaki Kongrede, Derneğın yönetim kurulu Oviedo'daki SIDA Kongresini yöneten Prof. A. Torrent ve Trieste'deki Kongreyi yöneten Prof. G.B. Impallomeni ve Ankaradaki Kongrenin yöneticisi Prof. Ayiter'den oluşmakta idi. Verona Kongresinin yapılamıyacağı Nisan 1977 içinde belli olmuş ve bir sonraki kongrenin Ankarada olacağı anlaşılmıştı. Nisan 1977 tarihinden itibaren Dernek Başkanlığı Prof. K. Ayiter'e geçmiştir. Ankaradaki SIDA 1978 Kongresi bir dahaki kongrenin Palermo'da 1979 da yapılması kararını vermiş, ancak Palermo daha kongrenin yapılmasını kesin olarak üstlenmemiştir. Bu durumda Dernek başkanlığı eskisi gibi devam etmektedir.

Ankaradaki SIDA kongresinin ana konusu" Antik dünyada ceza hukuku ve haksız fiiller" idi. (I diritti penali e gli atti illeciti nel mondo antico"). Konular derneğın-her Kongreden sonra yaptığı-genel kurulunda saptanır. Ankara Kongresinin konusu da Trieste deki Genel Kurulda belirtilmişti.

Ankara Hukuk Fakültesi Roma Hukuku kürsüsü Kongrenin hazırlık çalışmalarına 1977 yılı sonlarında başladı. Ankaraya tevdi edilen Dernek evrakını esas alarak, yeni bir üye listesi hazırladı ve 1978 yılının ilk günlerinde sayıları 900'ün üstünde olan, tüm Roma ve eski çağ hukuk tarihçisi Profesör, Öğretim görevlisi, Asistan ve araştırmacılara çağrıda bulundu. Türkiye içinde çağrıyı daha geniş tutarak, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi, Hacettepe Üniversitesi, Orta Doğu Üniversitesi, Türk Tarih Kurumu, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi ve Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi ile Erzurum Üniversitesi, Eski Çağlar, Orta Çağ ve Bizans Çağı tarihçi ve Arkeologlarının da kongreden haberdar ve davet etti. Ana Konunun Ceza Hukuku ile ilgisi yönünden de Türkiyede çeşitli Fakültelerde bulunan bütün ceza hukukçuları davet edildi.

Kongreye, 17 ülkeden (Amerika Birleşik Devletleri, Avusturya, Belçika, Fransa, Hollanda, Federal Almanya, İngiltere, İspanya, İsrail, İsviçre, İtalya, Macaristan, Portekiz, Romanya, Venezuela, Yunanistan ve Türkiyeden) 152 Bilim adamı katılmak istediklerini bildirdiler. Sonradan Alman Roma Hukukçusu Wieacker'in 70'inci yaş günü merasiminin aynı günlere düşmesi sebebiyle o merasime katılmak isteyen bazı hukukçuların gelememesi ve bazı mazeret bildirenlerden dolayı katılan bilim adamı sayısı 131 olmuştur. Eşleri ile beraber gelenler hesaba katılırsa Ankarada bulunan misafirler 200'ün üstünde olmuştur. İlk müracaatlara göre verilmek istenen tebliğ sayısı 48 idi. Bu sayı o güne kadar yapılmış olan kongrelerdeki tebliğlerin çoğundan fazla idi. Tebliğler konularına göre şu gruplara ayrılıyordu:

Genel olarak Antik devir ve Roma ceza hukuku hakkında	12	tebliğ
Roma da suçlar hakkında	10	"
Furtum hakkında	4	"
Ortaçağ ve Hıristiyanlık devri ceza hukuku	4	"
Antik çağa ve Yunan Hukukuna ait konu dışı	6	"
Genel konu dışında Roma Hukukuna ait diğer tebliğler	12	"

Kongrenin üçbuçuk çalışma gününde bütün bu tebliğlerin okunup görüşülmesi için iki sekiyon halinde çalışma kararı alındı. Kongrede, sonradan, fiilen verilen ve tartışılan tebliğler 34 olmuştur. Bir çok tebliğ sahibi gelmemiş ve bazıları da tebliğlerini geri almışlardır. Sayı 34'eindiği halde üçbuçuk çalışma günü çok az gelmiş, oturumlar

geç saatlere kadar sürmüştür. İlk anda bildirilen 48 tebliğin hepsi okunup tartışma konusu yapıldı, ön görülen kongre günlerine sığdırılması mümkün olamıyacaktı.

Kongre 11 Eylül 1978 Pazartesi günü Hukuk Fakültesinin konferans salonunda bir çok devlet adamı ve Yüksek Mahkeme üyeleri ve Türk hâkucularının da huzuru ile başlamış, Ankara Üniversitesi Rektörü Ord. Prof. Dr. Tahsin Özgüç latince bir konuşma ile Kongre üyelerini selamlamış ve kongreyi açmıştır. Bunu Hukuk Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Turgut Akıntürk'ün Fransızca konuşması ve SIDA, Derneği ve Kongre tertip kurulu başkanı Prof. Dr. Kudret Ayiteri'n İtalyanca konuşması izlemiştir. Prof. Dr. Kudret Ayiter Türkiye'de Roma Hukukunun önemi, okutulmaya başlandığı yıllardan bu güne kadarki durumu, Roma Hukukunu okutan Profesörler, ve Türk Hukuk inkılabındaki yeri konusunda bir konuşma yapmış ve bunu tâkiben Kongreye katılanlara, kongrenin organizasyonu ve bazı ayrıntıları hakkında bilgi vermiştir.

Reisicumhurvekili ve Senato Başkanı Sırrı Atalay, Başbakan Bülent Ecevit, Turizm ve Tanıtma Bakanı Alev Çoşkun ve Eskişehir İktisadî ve Ticarî İlimler Akademisi Başkanı Prof. Dr. Yılmaz Büyükerşen'in kutlama ve başarı telgrafları okunmuştur.

Ufak bir aradan sonra Kongrenin ilk tebliğini, katılan en yaşlı üye ve Roma Hukukunun bu gün büyük otoritelerinden Prof. Dr. Jean Gaudemet, "Delation et confiscation dans la legislation postclassique" konusunda vermiştir.

Kongre esnasında verilen ve tartışılan tebliğler şunlardır:

(Tebliğ sahiplerinin soyadlarına göre tertip edilmiştir)

Prof. Dr. Hans ANKUM "Furtum pignoris und furtum fiduciae"
Prof. Dr. Kemal BALKAN Betrothal of girls in childhood ages in ancient Assyria (1900. B.C.)

Antonio DÍAZ BAUTISTA 'Actions penâles et locatio-conductio'

Prof. Dr. Arnolde BISCARDI 'Il problema della imputabilità in diritto Romano'

Prof. Dr. Jesus BURILLO 'La desprivatizacion del furtum, en el derecho postclasico'

Prof. Dr. Guillaume CARDASCIA 'Egalité et inégalité des sexes dans les atteintes aux moeurs'

Prof. Dr. Giovanni CARON 'Le "crimen maiestatis" des premiers chretiens dans les edits imperiaux de persecution'

Prof. Dr. Juan de CHURRUCA 'La repression pénale du christianisme dans la deuxième moitié du deuxième siècle'

Prof. Dr. Süheyl DONAY 'Les peines pécuniaires dans le Droit Ancien'

Clemence DUPONT 'La femme et le droit criminel dans le code Theodosien'

Prof. Dr. Endre FERENCZY Das römische Strafrecht in der Zeit der Zwölftafeln.

Prof. Dr. Jean GAUDEMET 'Delation et confiscation dans la législation postclassique'

Prof. Dr. Francesco GRELLA 'Moralismo e politica nella legislazione penale dei Flavi e degli Antonini'

Dr. Gabor HAMZA 'Quelques aspect de la représentation dans les system du droit de l'antiquité'

Einige Aspekte der Stellvertretung im antiken Rechtssystem.

Dr. Joachim HENGSTL Zur Interpretation von Col XIII Z. 35-47 Codes Lipitestar (sklavenhehlerei)

Prof. Dr. Giambattista IMPALLOMENE 'Un tentativo di theoria generale del diritto penale in Cladio Venuleio Saturnino (D. 48. 19.16)'

Prof. Dr. Füzuzan KINAL 'Das Strafrecht bei Hethitern'

Bertha BERGSMAN VAN KRIMPEN 'Eine neue Interpretation von D. 13. 7. 13'

Dr. Werner MACHEINER 'Der subjektive Tatbestand der lex Cornelia de sicarilis et veneficis'

Prof. Dr. Alberto MAFFI 'Tipologia sociale e tipologia giuridica della delinquenza nel mondo greco classico.

Arrigo Diego MANFREDINI 'Sur la notion et la répression du convicium alicui facere en droit Romain'

Prof. Dr. Jacques Henri MICHEL 'La variété des peines dans les XII Tables—Un trait original du droit romain ?'

Prof. Dr. Jose Luis MURGA 'Plateamiento delictivo de la infracción urbanística en las constituciones bajoimperiales'

Prof. Dr. Adalbert POLACEK 'La brebis du pauvre'. Sera analysée L'histoire rapportée dans le coran / Sourate 38 / et dans l'ancien Testament du point de vue juridique spécial et, aussi, général.

Prof. Dr. Giovanni PUGLIESE Lince generali dell'evoluzione nel diritto penale romano durante il Principato.

Ronnald SZRAMKIEWICZ 'Reflexions sur le crime dans la famille'

Doç. Dr. Bülent TAHİROĞLU 'Les carecteres généraux des délits du droit Romain et ses influences sur le droit moderne Ture'

Prof. Dr. Aristide THEODORİDES 'Delits en droit paharaonique'
Prof. Dr. Gerhard THÜR 'Gerichliche Kontrolle von Verwaltungs-
trafen im altgriechischen Recht'

J.W. TELLEGEN Crimen and Captatio.

O.E. TELLEGEN 'Quelques remarques sur la "querela inofficio-
sae donationis" de Diocletien'

Julie VELİSARAPULUS 'Les Naucières grecs-Résultats d'une
recherche'

Prof. Dr. Karoly VISKY 'Die Frage der Kausalität auf Grund
des D.9.2 / ad legem Aquiliam'

Prof. Dr. Andreas WACKE 'Fahrlässigkeitsdelikte im Römischen
Strafrecht'

İki ayrı seksiyon şeklinde yürütülen oturumları başkan olarak-
alfabe sırası ile - şu Profesörler yönetti: Amelotti, Ankum, Archi, Bis-
cardi, Cardascia, Castello, Ferenczy, Gaudemet, Gabor Hamsa, Im-
pallomeni, Meleze-Modrzejewski, Pugliese, Rado, Schmidlin, Theo-
dorides, Wacke, Wubbe, Ziegler. Hakkında tartışma açılmayan konu
olmadı. Toplantılara katılma ve tartışmalara iştirak nispeti çok yük-
sek olmuştur.

Kongrenin çalışma günlerini tâkip eden 15 ve 16 Eylül 1978 gün-
lerinde topluca, otobüslerle Frikya bölgesine bir gezi tertip edildi. İlk
gün Gordium ve Pessinus gezildi, öğle yemeği bir arada Sivrihisar'da
yendi. Akşam Eskişehir'e varıldı Eskişehir valisi Kongreye katılanlar
için bir akşam yemeği verdi. SIDA Derneği Genel Kurulu da Eskişehir
İktisadi ve Ticari İlimler akademisinin Konferans salonunda yapıldı
Bir dahaki kongrelerin Palermo ve Bruxelles'de yapılması kongre
genel konularının, Palermo'da "Hukukî Muamelelerde şekil ve irade
serbestisi", Bruxelles de "Kölelik" olması kararlaştırıldı. Gece, Akade-
minin öğrenci yurtlarında yatıldı. Bu münasebetle Akademi Başkanı
Prof. Dr. Yılmaz Büyükerşen'in Kongreye olan çok büyük yardım
ve katkısını belirtmeyi bir borç bilirim. Yardımı olmasaydı, Frikya
gezisinin gerçekleştirilmesi mümkün olmazdı. Kongre üyelerine, Kong-
grenin bir hatırası olarak özel bir flama bastırtmış ve buna Yunus Em-
reden, lâtinceye çevrilmiş deyimlerini yazdırmıştı.

Sevelim sevilelim = AMEMUS UT AMEMUR

İlim ilim bilmektir

İlim kendin bilmektir

Sen kendin bilmezsın

Bu nice okumaktır

SCIENTIA SCIENTIAM COGNOSCERE EST

SCIENTIA SE IPSUM COGNOSCERE EST

NON TE IPSUM COGNOSCIS

QUOD GENUS STUDENDI HOC EST

YUNUS EMRE

Bunlar bütün Kongre üyelerine dağıtıldı ve çok beğenildi. Gezinin ikinci gününde (16.9.1978) Eskişehirden Seyitgazi'ye gidildi. Dergâh ve sonradan bir medreseye çevrilmiş olan eski Bizans Klisesi, Seyit Gazinin mezarı ve Cami gezildi. Yola devam edildi Çukurca yolu ile Yazılıkaya'ya (Midas Şehri'ne) varıldı. Yolda, Frik kaya eserlerinden Doğanlı Kale, Gerdek Kaya, Arezastis Anıtı gezildi, Pişmiş Kale, Doğanlı Kale ve Gökgöz Kale uzaktan görülebildi. Yazılıkaya Köyünde bir Kır yemeği yendikten sonra Midas Anıtı, Midas şehri üzerindeki granit Platform, iki kaya taht, Batıdaki yarım kalmış anıt relief, yer altı merdivenleri gezildi. Yola devam edilerek Çifteler yakınındaki Sakarya Kaynağına varıldı. Çay içilen ve dinlenen bu yerde SIDA Kongresi fiilen sona ermiş oldu.

SIDA Derneği başkanı ve Kongre tertip Komitesi reisi olarak Prof. Dr. Kudret Ayiter bir konuşma yaptı ve Kongreye katılanlara veda etti, buna misafir Proferörlerden Prof. Dr. Gian Gualberto Archi (Firenze Üniversitesi Roma Hukuku Profesörü) Kongreye katılanlar adına cevap verdi. Otobüslerle Ankaraya dönüldü.

Kongrenin yan programı ve ağırlamalar da olanaklar çerçevesi içinde gerçekleştirilmeye çalışıldı. Adalet Bakanı bir Kabul resmi ve Kokteyl, Başbakanlık bir Kapanış yemeği verdi. Prof. Ayiter' evinde tüm Kongreye katılanlara bir öğle yemeği verdi. Bir öğleden sonra Ankarada Anıt Kabrin, Augustus Mabedinin ve Anadolu Medeniyetleri Müzesinin gezilmesine ayrıldı. Kongreye katılan Profesörlerin eşleri için günü birlik bir Konya gezisi tertiplendi, Ankara Olgunlaşma Enstitüsünde de bir moda gösterisi yapıldı.

Ankaradaki Elçiliklerin bir çoğu (İtalyan, Avusturya, Federal Almanya, Hollanda ve İspanya Elçilikleri) toplu olarak gelmiş bulunan

kendi memleket ilim adamları için bir kabul resmi tertip etti.

Çeşitli kuruluşlar Kongrenin gerçekleşmesine yardımda bulundular. Turizm ve Tanıtma Bakanlığı gezileli üzerine aldı; Ortadoğu Teknik Üniversitesi Rektörlüğü kongreye katılanların Ankara içindeki gidiş gelişlerini, Otel ve Hukuk Fakültesi bağlantısını Otobüsleri ile sağladı; Türkiye İş Bankası Genel Müdürlüğü Kongre üyelerine çantaları verdi. Daha bir çok kuruluş çok değerli katkılarda bulundu. Turizm Bakanlığı yolu ile tüm Kongre üyelerine Kongre hatırası olarak modern klasik Türk Müziğine ait bir Long-Play Plak verilmesi de mümkün oldu.